

O nejlepším zájmu dítěte nemohou rozhodovat úřady, musí ho určit rodina sama, shodli se účastníci kulatého stolu

13.2.2024 - | KDU-ČSL

Do rozvodu jsou někdy zapojeny také Orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

„Jsem ráda, že se sešlo tolik expertů, kteří se tematikou rozvodů aktivně zabývají. Jako předsedkyně Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti se zabývám primárně prevencí, tedy možnostmi zasáhnout, když přicházejí v manželství první problémy. Snažíme se tak co nejvíce vztahům pomoci včas. K tomu, abychom mohli rodinám efektivně pomáhat, ale potřebujeme vědět, proč se vztahy rozpadají, jaká je dynamika rozchodů a rozvodů. Když už vztahy zachránit nelze, pak musíme maximálně ochránit ty nejzranitelnější, a to jsou děti. Rozvod je po úmrtí druhou nejzávažnější životní událostí, která výrazně negativně zasahuje lidskou duši. I proto je nutné o tomto tématu mluvit a snažit se, aby bolel všechny zúčastněné co možná nejméně, zlepšovat kulturu rozvodů v Česku,“ řekla poslankyně a předsedkyně Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti PS PČR Marie Jílková (KDU-ČSL).

„V politice jsem již nějaký pátek a ožehavá problematika rozvodů je mi blízká, jelikož jsem se snažila zviditelnit rozvodovou metodu, kterou používají Němci. Jedná se o tzv. Cochemskou praxi. Ta funguje maličko jinak než u nás. U nás je rozvodová kultura bohužel plná soubojů, a co je nejsmutnější, rodiče si často vyřizují účty přes své děti. Liberalizace rozvodů patří do současné doby. Musíme se spolu naučit komunikovat. Vycházejme proto z toho, že děti zvládnou rozvod, když ho zvládnou jeho rodiče. Číslo sebevražd dětí stoupá, o to větší by měla být snaha znesvářených stran domluvit se. Rodiče totiž zůstávají v určitém slova smyslu partneři na celý život,“ řekla Miluše Horská (KDU-ČSL), senátorka a předsedkyně Výboru pro sociální politiku.

S rozvodem pomáhají neziskové organizace i mediátoři

Pomoc hledají lidé, kteří prochází rozvodem, na různých místech. Jednou z možností je komunikace s experty v neziskových organizacích. Jednou z nich je obecně prospěšná společnost WOMEN for WOMEN. Za ní hovořila Barbora Gaveau, která upozornila na důležitost prevence. *„Prevence je pro nás číslo jedna. Projekt Servis rodiny se snaží o interdisciplinární spolupráci, přičemž prevence spočívá v tom, že poskytujeme rodičům psychosociální a právní poradenství. Ideální je, když se s lidmi komunikuje ještě před tím, než se rodiče obrací na soud. Klíčová je edukace. Probíhají semináře, které se zaměřují na to, jaké dopady mají rozvody na děti a čemu se vyvarovat, aby byl dopad na děti minimální. Edukace u nás trvá asi hodinu a půl. Naše iniciativa odstraňuje to bazální nevědomí dospělých. Podle nás by edukace měla fungovat i na základních školách. Snažíme se ulevit systému, zejména sociálním pracovníkům. Bohužel se často setkáváme s “kultem mateřství”, kdy je žena stigmatizována například z toho důvodu, že souhlasí se střídavou péčí.“*

Adam Křístek z Oddělení koncepce ochrany práv dětí a transformace služeb pro rodiny z Ministerstva práce a sociálních věcí položil na setkání jednu velmi zajímavou otázku. *„Co je nejlepší zájem dítěte? V dobách minulého režimu se ani tak neřešilo, co dítě cítí, bralo se to, že jeho nejlepší zájem je nejlepší zájem společnosti. Je důležité si uvědomit, v čem ten nejlepší zájem dítěte skutečně spočívá a zda to není v rozporu s jeho přáním. A to nemůžou dělat ani soudy, ani mediátoři nebo*

OSPODY. To si musí definovat každý rodič sám."

Pokud je rozvod složitý, může pomoci jeho účastníkům mediace. Té se věnuje advokátka Eva Vaňková, která na kulatém stole popsala, jak vlastně mediace funguje: „Často se setkávám s tím, že lidé vůbec neví, co je mediace a když už ji vyhledají, myslí si, že to za ně rozhodne jako soudce. Role mediátora je pomáhat v komunikaci, přičemž mediátor je zodpovědný za samotný proces. Za výsledek už jsou odpovědní sami rodiče. A jak taková mediace vlastně probíhá? Já využívám, i kvůli pozornosti, mediace na hodinu a půl. Mediace probíhá společně i odděleně, když jsou klienti ve velkých emocích a je pro ně problém sedět vedle sebe v jedné místnosti. Mediace ale nemůže rozvod rozhodnout, to musí partneri sami. Z praxe se ukazuje, že domluvit se chce i 50 procent partnerů. Mediační proces může trvat měsíc, ale i přes půl roku. Je to pro rodiče pochopitelně dost vyčerpávající proces. Ale nese to své ovoce, protože se nakonec dokáží domluvit."

Počet rozvodů klesá, počet sňatků kolísá, říkají statistici

Rozvody jsou v Česku ožehavé téma. Český statistický úřad udává, že počet rozvodů nepatrně klesá, ale zároveň kolísá počet uzavřených sňatků. Nejen o číslech mluvila Jana Poloncyová, vedoucí oddělení Rodinná politika z Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. „Průměrná délka manželství se pohybuje kolem 13,5 let, kritické období je 3 až 6 let po uzavření sňatku. V České republice máme dlouho tradici rozvodů a až tři čtvrtiny populace vnímají rozvod jako něco zcela běžného. Zanedbatelná není ani míra sňatků, ve kterých se o rozvodu uvažuje. V české společnosti nejsou rodiny zvyklé se obrátit na odborníka, snaží se vše vyřešit sami, což není vždy správné rozhodnutí. Nejčastějším důvodem rozvodu je rozdíl povah názorů a zájmů mezi partnery. Dalším častým důvodem rozvázání sňatku je nespokojenost žen s dělbou domácích povinností. Situace je ale nestálá a za poslední roky se ale ukázalo, že rozvody v naší společnosti jsou a budou i nadále," ukončila Poloncyová.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/o-nejlepsim-zajmu-ditete-nemohou-rozhodovat-urady>